

Stimuly a bariéry politizácie dolných spoločenských vrstiev a žien (1848 – 1945)

26. 11. 2025

Bratislava, Klemensova 19, prízemie,
čítareň Ústrednej knižnice SAV

Usporiadateľ:
Historický ústav SAV, v. v. i., Bratislava

Konferencia je výstupom projektu VEGA č. 2/0020/23
*Politická mobilizácia, politizácia a politická ľahostajnosť
slovenského obyvateľstva, 1848 – 1938*, riešeného v His-
torickom ústave SAV.

9:30 ÚVOD

- **Privítanie a otvorenie konferencie**
- **László Vörös** (Historický ústav SAV): Objekt, subjekt, aktérstvo: ako skúšať uchopiť neuchopiteľného subalterného aktéra

10:00 – 11:20 BLOK I

- **Peter Šoltés** (Historický ústav SAV): Od poddanstva k politickej participácii. Matej Frniak a politizácia vidieka na Liptove v období revolúcie a neoabsolutizmu
 - **Peter Macho** (Historický ústav SAV): „Kým im nevezmeš tú hrubú okovanú knihu, dotiaľ si s nimi neporadiš!“ Transcius a chrámový spev ako nástroje konfesionalnej či nacionalistickej mobilizácie v dolnozemskej Kovačici v roku 1910.
 - **Hana Krutílková** (Moravské zemské muzeum): Tabákové dělnice jako zájmová skupina moravských masových politických stran před rokem 1914.
- Diskusia (11:00 – 11:20)
Obedná prestávka (11:20 – 12:40)

12:40 – 14:00 BLOK II

- **Dana Musilová** (Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové): Poslankyně a senátorky Národního shromáždění: příklad (dokonalé) politizace ženy
- **Gabriela Dudeková Kováčová** (Historický ústav SAV): Vplyv „Ženskej národnej rady“ na politickú mobilizáciu a participáciu žien na Slovensku v medzivojnovom období.
- **Eva Škorvanková** (Filozofická fakulta Univerzity Komenského): Politická mobilizácia slovenských žien v rokoch 1939-1943

Diskusia (13:40 – 14:00)
Prestávka (14:00 – 14:10)

14:10 – 15:30 BLOK III

- **Lukáš Krajčír** (Historický ústav SAV): Volebná mobilizácia roľníkov na Slovensku (1918–1938).
- **Matej Hanula** (Historický ústav SAV): Nepolitická politika agrárnej strany v praxi. Ján Lichner ako mladý agrárny politik na slovenskom vidieku v 20. a 30. rokoch
- **Marek Junek** (Moravské zemské muzeum): Spolek „Československá jednota“ (1918 – 1939) a Podkarpatská Rus

Diskusia (15:10 – 15:30)
Prestávka (15:30 – 15:40)

15:40 – 17:00 BLOK IV

- **Anastasiia Luzhanytsia** (Historický ústav SAV): Politická mobilizácia žien v komunistickom hnutí na Podkarpatskej Rusi
- **Jakub Vrba** (Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.): Specifika mobilizace příznivců KSČ v českém, německém a slovenském prostředí
- **Juraj Benko** (Historický ústav SAV): Mučeníctvo ako nástroj politickej mobilizácie v komunistickom hnutí. Prípad Štefana Majora

Diskusia (16:40 – 17:00)

17:00 – 17:30 ZÁVER A ZHODNOTENIE

Organizačný výbor konferencie:

Mgr. Juraj Benko, PhD.
Mgr. Gabriela Dudeková Kováčová, PhD.
Mgr. Matej Hanula, PhD.
Mgr. Simona Kováčová
Mgr. Anastasiia Luzhanytsia
Mgr. Andrej Schober

Kontakt: Juraj.Benko@savba.sk